

De uitbreiding van het museum

Na enkele jaren voorbereiding is het eindelijk zo ver. Het Museum voor Heem- en Oudheidkunde stelt zijn zolderverdieping open voor het publiek. Op 10 september 2004 wordt het tweede gedeelte van het museum door burgemeester Jef Van Linden plechtig geopend. Twee dagen later, vanaf de Open-Monumentendag op 12 september 2004, is het uitgebreide museum open voor het grote publiek. Een nieuwe mijlpaal in de geschiedenis van de Koninklijke Kring voor Heem- en Oudheidkunde. En dat vergt enige uitleg.

Het zou een leuke opdracht kunnen zijn. Tijdens de zaterdagse markt de mensen eens bevragen naar de locatie van ons Kontichse Museum voor Heem- en Oudheidkunde. We weten nu al dat deze enquête ons vier mogelijke antwoorden zou opleveren: de Molenstraat, het oud-gemeentehuis, de Duivenstraat en het Sint-Jansplein. Alleen weten we niet in welke volgorde we de antwoorden zouden kunnen rangschikken. Maar verrassingen zijn hierbij niet uitgesloten.

Het is inderdaad zo dat nog altijd een heel deel van onze bevolking niet precies weet waar (en wat) het museum is. Daarom lijkt het ons geen slecht idee bij de opening van de tweede vleugel even kort de historie te schetsen. In 1959 opende het museum zijn deuren op de zolder van de Abraham Hansschool (toen gewoon de jongensschool). In 1985 verhuisde de collectie naar het oud-gemeentehuis, waar we twee zalen op de benedenverdieping tot onze beschikking hadden. Vanaf 1999 zitten we op onze huidige uitstekende bestemming, in het bibliotheekcomplex aan de Sint-Jansmarkt 8. Vijf jaar geleden werd daar ons “nieuw” museum geopend. En nu zijn we klaar voor de tweede verdieping.

“En wat gebeurt er dan in de Duivenstraat 22 zoal?”, zal nu een veelgestelde vraag zijn. Wel, het statige herenhuis herbergt het documentatiecentrum Jozef Van Herck, m.a.w. dit is niet het museum, maar je kan hier elke maandagavond tussen 20.00 en 22.30 uur wel terecht voor alle mogelijke documenten, foto's en andere zaken die belang hebben voor ons gemeenschappelijk cultureel erfgoed. Het documentatiecentrum is zowat het kloppende hart van de Koninklijke Kring voor Heemkunde.

Maar nu wordt op 10 september de tweede verdieping van het museum officieel en feestelijk geopend. We hebben voor deze tentoonstellingsruimte uit onze rijke reserve geput. Het algemene thema is in ieder geval: oudere technieken. Het lijkt een wat vreemde benaming, maar het is gewoon een andere benaming voor het motteballenwoord *ambachten*. (Wie hier graag meer wil over weten, verwijzen we graag door naar de interessante website www.mot.be).

In onze opstelling proberen we een (beperkt) overzicht te geven welke technieken er in Kontich zo allemaal werden gebruikt. Hierbij komen verschillende sectoren en beroepen aan bod: de landbouwer, de kuiper, de smid, de klompenmaker, de schrijnwerker, de diamantbewerker, de goudsmid, de bakker en zelfs de vogelaar. We presenteren u ook de draaibank van *den draaier*, zo was de schrijnwerker De Hert uit de Mechelsesteenweg bij de Kontichse bevolking bekend. Vanzelfsprekend is dit geen exhaustieve opsomming geworden van alle beroepen die in Kontich werden beoefend. Dat zou een onmogelijke zaak zijn geweest, maar met deze *greep* uit het Kontichse verleden bieden we toch een mooi overzicht.

Er is ook een afdeling met poppen uit het poppentheater De Spiegel. Felix Van Ransbeeck, alias de Fé, richtte dit poppentheater in 1965 op. Zijn eerste handgemaakte poppen kun je nu in ons museum bewonderen. Een echte aanwinst van volksculturele topkwaliteit.

Daarnaast is er nog een kleine afdeling met een culturele component. Je vindt er de koppen van onze Kontichse reuzen en wat elementen van sport en spel.

Het moge duidelijk wezen. Met het openstellen van de tweede verdieping doen we weer een stap vooruit in de geschiedenis van de heemkundige kring. Toch zetten we deze stap behoedzaam en met overleg. Zo hebben we altijd gekozen voor kwaliteit, eerder dan voor kwantiteit. Het is nooit de bedoeling geweest om de hele reserve in een te klein lokaal te stoppen, maar net de keur aan voorwerpen uit ons gezamenlijk cultureel erfgoed aan een breder publiek kenbaar te maken. Proeven doet verlangen naar meer, een indigestie houdt de *eter* voor altijd weg. En dat is wat we precies willen doen, van onze bezoekers fijnproevers maken. We willen de mensen van Kontich naar ons museum lokken. Niet zomaar toevallig voor één keer, maar we hopen dat ze meerdere keren terugkeren en vrienden worden van ons cultureel erfgoed.

Ook in de toekomst willen we behoedzaam tewerk gaan. We willen ons vooral verder blijven toespitsen op enkele specifieke onderwerpen. Het gaat hier net om de zaken waar we sterk in zijn. Zo blijven we verder werken aan onze wereldvermaarde verzameling textiel en merklappen. En ook de afdeling archeologie blijft van vitaal belang voor het museum. Giften zijn dan ook van harte welkom. Het materiaal wordt in de best mogelijke omstandigheden bewaard, eventueel gerestaureerd, beschreven en – indien mogelijk - tentoongesteld. Bij bepaalde giften verwijzen we echter ook al eens door naar een ander museum. Dit heeft te maken met specialisatie, maar ook met plaatsgebrek. Daarom aanvaardden we de zoveelste naaimachine van Singer niet, maar wel de merklap van je grootmoeder. Maar we proberen wel altijd de mensen – indien mogelijk - op weg te helpen naar andere instanties.

Documenten (zoals foto's, prentkaarten, doodsprentjes, geboortekaartjes,) die betrekking hebben op Kontich en Waarloos, of zelfs de iets bredere context, zijn natuurlijk altijd welkom. Daarvoor ben je op het documentatiecentrum aan het juiste adres.

Bij een opening van een museum past het natuurlijk om een aantal mensen te bedanken. We zijn erg gelukkig dat we voor de logistieke ondersteuning altijd op de medewerking van het gemeentebestuur en zijn diensten kunnen rekenen. Maar een museum komt natuurlijk ook nooit tot stand als de realisatie van één persoon. Voor de opbouw van deze tentoonstelling heb ik ten volle kunnen rekenen op de volledige inzet van Jozef De Hert, Chris Claes en Raymond Tweelinckx. Zonder hun hulp en medewerking zou de realisatie van deze tweede vleugel niet mogelijk zijn geweest.

En nu hopen we maar dat de mensen van Kontich en Waarloos in groten getale naar het museum afzakken. Niet enkel om de nieuwe afdeling te bezoeken, maar ook om eens blik te werpen op de bestaande afdeling. Van harte welkom.

Guido Theys
conservator